

РЕШЕНИЕ

№ 20

гр. гр. Добрич, 16.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ДОБРИЧ в публично заседание на двадесет и първи декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Галатея Ханджиева Милева

Членове: Диана Г. Дякова
Жечка Н. Маргенова Томова

при участието на секретаря Павлина Ж. Пенева
като разгледа докладваното от Диана Г. Дякова Въззивно гражданско дело № 20223200500490 по описа за 2022 година

за да се произнесе съобрази следното:

Производството по делото е образувано по реда на глава XX от ГПК по жалба рег.№ 1180/23.06.2022 год. на Ю. Б. П. ЕГН ***, гр. Т., ***, срещу решение №39/06.06.2022 год. по гр.д.№20213250100369 /2021 год. на Районен съд Т., с което с което са отхвърлени като неоснователни предявените от него срещу О.-Т., с адрес гр. Т., ***, с ЕИК ***, обективно съединени иски с правно основание чл.310 т.1 от ГПК във вр. с чл. 259 ал. 1, изр. 2 от КТ да бъдат признати заповеди - заповед 201/30.03.2020 год.; заповед 202/30.03.2020 год.; заповед 251/08.05.2020 год.; заповед 296/02.06.2020 год.; заповед 5176/ 30.09.2020 год. за трудови договори и съответно изплащането на полагащото му се трудово възнаграждение в размер на 3638,43 лв. заедно със съответните осигурителни вноски към НОИ.

С доводи, че обжалваното решение е дълбоко порочно се настоява за отмяната му, като въззивният съд постанови уважаване на исковата му претенция. Страната счита за погрешни фактическите констатации на първоинстанционния съд, че от 04.10.2006 год. и до пенсионирането си е бил служител на О. Т., тъй като правоотношението му с нея било прекратено

считано от 01.04.2008 год. и създадено ново такова с ***.С оглед на горното бил незаконосъобразен и извода, че в случая са приложими правилата на КТ относно изплащане на трудово възнаграждение при вътрешно заместване.

При данни ,че съдебния акт е бил връчен на въззивника на дата 14.06.2022 год. ,жалба рег.№ 1180/23.06.2022 год. е подадена в срока по чл.259 ал.1 от ГПК ,от активно легитимирана страна и носител на правото да предяви въззивна жалба против решение №39/06.06.2022 год. по гр.д. №20213250100369 /2021 год., предвид разпоредените от последното негативни последици в правната му сфера чрез отхвърляне на исковите претенции и е процесуално допустима.

Въззиваемата страна О.-Т. счита жалбата за неоснователна и настоява да не бъде уважавана, тъй като не било достатъчно да бъде издадена от *** заповед по чл.44 ал.2 от ЗМСМА за заместване на отсъстващ работник, а следвало да е налице и постигнато съгласие между работодател и работник за заместване, така също и уговорка между тях за размера на допълнителното възнаграждение.

Правомощията на въззивният съд съобразно разпоредбата на чл. 269 от ГПК са да се произнесе служебно по валидността и допустимостта на обжалваното в цялост първоинстанционно решение, както и по приложението на императивните правни норми ,а по останалите въпроси –ограничително от посоченото в жалбата по отношение на пороците, водещи до неправилност на решението.

Постановеното решение е издадено от надлежен съдебен състав, в рамките на предоставената му правораздавателна власт и компетентост ,поради което е валидно.

При служебната проверка на решението ,въззивният съд установи пороци , които го определят като недопустим съдебен акт.

Първоинстанционният съд е постановил обжалваното решение въз основа на фактически констатации и правни изводи както следва:

Ищецът Ю. Б. П. бил назначен в О. Т., отдел ***, на длъжността – „***“, съгласно трудов договор от 04.10.2006 год. по чл.70, ал.2 от КТ с изпитателен срок от 6 месеца, а след изтичането му е било сключено допълнително споразумение към трудов договор от 14.12.2007 год., на основание чл.119, във връзка с чл.67, ал.1, т.1 от КТ и Наредба №1/2007г.,

бр.99/28.11.2007 год. Поради ползване на платен годишен отпуск от служители на О.та и необходимостта от осъществяване на вътрешно заместване, *** на О. Т. е издал на основание чл.44 ал.2 от ЗМСМА заповеди с №№ 201/30.03.2020г.,202/30.03.2020г., 251/ 08.05.2020год., №296 / 02.06.2020 год. и №5176 / 30.09.2020 год., с които е задължил Ю. Б. П. да изпълнява длъжността *** в звено „***” при О. Т. за посочените в заповедите периоди, без да бъде отразено в съдържанието им ,че следва да му бъде заплащано възнаграждение. По делото били събрани множество доказателства, че заместванията били осъществени , както и че за периодите на заместванията, ищецът е изпълнявал и задълженията по основното си трудово правоотношение, а в съдебното заседание от 12.01.2022 год. ,съдът е приел за безспорно установено между страните ,че основното правоотношение на ищеца е с ***. Посочените в исковата молба основания, касаели обективно съединените искове за заплащане на трудово възнаграждение за заместване при хипотезата на вътрешно съвместителство на основание чл. 259, ал. 1, предложение 2-ро от КТ, при която ищецът е изпълнявал трудовите функции на заеманата по трудово правоотношение с ответника длъжност, извън което е изпълнявал и работата на отсъстващи свои колеги по заместване за определени периоди от време. Уважаването на претенцията ,предпооставяло да е установено по делото ,при тежест на доказване на ищеца освен постигнато между него и работодателя като страни по трудовия договор, съгласие за заместването и постигнато между него и работодателя съгласие за заплащане за заместването на допълнително трудово възнаграждение с уговорен от тях размер. В този случай уговарянето на заплащане на възнаграждение било елемент от фактическия състав на претенцията с правно основание чл. 259, ал. 1, предложение 2-ро от КТ. В конкретния случай именно този елемент не бил установен, тъй като липсвали каквито и да било данни по делото, страните по трудовия договор да са се договорили в случаите на заместване, което е установено, че ищецът е осъществявал нееднократно, за заместването да му бъде заплащано трудово възнаграждение.

Въпросите за правната квалификация на иска, с който решаващия съд е бил сезиран и за вида и правната характеристика на сключения между страните договор, са разрешени в противоречие със заявените с исковата молба твърдения и трайната практика на съдилищата .

Вътрешното съвместителство предполага трудът да е полаган при един и същи работодател. Съобразно разпоредбата на чл.110 от КТ, работникът или служителят може да сключи трудов договор с работодателя, при когото работи, за извършване на работа, която не е в кръга на неговите трудови задължения, извън установеното за него работно време. Съобразно разпоредбата на чл.259 от КТ, работник или служител може да изпълнява длъжност или работа на отсъстващ работник или служител. Не такъв е случаят по делото-О. Т. и *** са отделни юридически лица-чл.14 от ЗМСМА и чл.29 ал.1 и чл.35 ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование и съответно имат качеството работодатели по смисъла на § 1 т.1 от ДР на КТ.

Претенцията на Ю. Б. П. срещу О. Т. е била заявена с искова молба рег. № 1265/04.11.2021 год. , уточнявана с допълнителна искова молба рег.№ 1381/23.11.2021 год. ,нередовностите на която са били отстранявани и с молба рег.№4513/25.08.2022 год. Ищецът е посочил ,че няма трудов договор , сключен с О. Т. и няма как да има ,тъй като е зает по трудов договор с друг работодател ***.Излагани са били твърдения, че трудовото правоотношение на ищеца с ответника е било прекратено в края на месец март 2008 год. и считано от 01.04.2008 год. и до пенсионирането си на дата 01.11.2020 год. е бил зает по трудово правоотношение с *** гр. Т. ,като първоначално трудовия му договор с директора ѝ бил сключен за длъжността “****“, а впоследствие за “****“. Отношенията , свързани с полагането на труд са договорни и възмездни ,поради което настоява за времето ,през което му било наредено да изпълнява дейност за ответника ,да му бъде заплатено възнаграждение в размер на сумата от 3 638.43 лв. Счита ,че договорните отношения между страните подлежат на уреждане от КТ ,който в разпоредбата на чл. 242 сочи, че положения труд е възмезден и с оглед правната характеристика на заповедите на *** ,с които му е наредено да изпълнява работа за него ,като такава на трудови договори.

Съгласно чл. 62 ал. 1 КТ трудовият договор се сключва в писмена форма. Изискването за писмена форма е въведено като условие за съществуването на договора. В случай, че не е налице писмено обективизирана воля за сключване на трудов договор, но има писмени доказателства, в които се съдържат изявления или индиции за наличието му, определено чрез

неговите съществени елементи: място на работа, наименование на длъжността и характер на работата, както и определено трудово възнаграждение, може да се приеме, че работникът или служителът е извършвал дейност по трудов договор. Ако съществуването на трудово правоотношение не е установено с писмени доказателства, съдържащи посочените съществени параметри на трудовия договор, не може да се приеме, че има такъв договор. Съгласно чл. 1, ал. 2 КТ отношенията при предоставянето на работна сила се уреждат само като трудови правоотношения. Труд обаче, може да се полага и по съответните договори, уредени в Закона за задълженията и договорите. Ето защо разрешаването на въпроса за правното основание на претендираното възнаграждение за положен труд е в зависимост от въведените фактически обстоятелства, на които искът се основава, а не от дадената от ищеца правна квалификация, защото това е дейност на съда по приложението на закона.

Данните по делото сочат, че между страните не е бил сключен писмен договор за работата, която безспорно е изпълнявана от ищеца през исковия период. В представените писмени доказателства, които единствено са допустими за установяване наличието на трудово правоотношение, възникнало от трудов договор, макар и неключен в изискуемата от закона писмена форма, е посочено, че ищецът е следвало да изпълнява длъжността “***“ и “***“ в звено *** при О. Т. и в база на Дейност *** при О.. Следователно, два от съществените елементи на трудовия договор са установени безспорно. Липсват обаче данни за определеното възнаграждение за полагания труд, поради което е недоказано наличието на трудово правоотношение между страните. Оттук обаче не следва извод за неоснователност на претенцията за заплащане на положения от ищеца труд. Наведената от ищеца и поддържана в хода на делото фактическа обстановка като основание за неговата искова претенция сочи на неизпълнение на двустранен договор, който по своята правна природа стои най-близко до договора за изработка. Ето защо спорът за заплащане на исковата сума следва да бъде разгледан като такъв за парично вземане, произхождащо от създадено между страните облигационно правоотношение с източник ненаименован граждански договор. При безспорно установения факт на изпълнение от страна на ищеца на възложената му работа и липсата на данни на същия да е начислявано, а следователно и да е заплащано възнаграждение от ответника, в тежест на последния са и произтичащите от това неблагоприятни правни

последници, свързани с отговорността за неизпълнение на задължението да заплати претендираното възнаграждение. Съгласно чл. 162 от ГПК ,когато искът е установен в своето основание, но няма достатъчно данни за неговия размер, съдът може да определи този размер по своя преценка или да вземе заключението на вещо лице-така решение № 907 от 2.05.2011 год. на ВКС по гр. д. № 3725/2008 год., I г. о. В тази насока е и решение № 117 от 4.06.2015 год. на ВКС по гр. д. № 6623/2014 год., III г. о., съобразно което ,когато между страните не е сключен писмен договор за работа, която едната страна изпълнява по възлагане от другата /в случая със заповеди по чл.44 ал.2 от ЗМСМА на *** на О. гр. Т. /, но се установява, че работата е извършена, се приема, че спорът за заплащане на възнаграждение за нея следва да се разгледа като такъв за парично вземане, произхождащо от облигационно отношение с източник двустранен договор. Възнаграждението е дължимо от ответника /възложител/, а размерът му се определя съгл. чл. 162 ГПК. Съществуването и характерът на неформалния, консенсуален, двустранен и възмезден договор за изработка, при отсъствие на писмена форма, се доказва с всички допустими доказателства по ГПК . Съобразно посоченото в решение № 110 от 17.08.2011 г. на ВКС по т. д. № 597/2010 г., II т. о., ТК и определение № 601/24.08.2011 год. по т. д. № 981/2010 год. на ВКС, II т. о, фактът на извършена и приета работа налага извода за наличие на облигационна връзка между страните. Самото изпълнение на договора обосновава постигнатото съгласие за сключването му предвид установения по делото факт, че извършената работа е приета без възражение от страна на възложителя. Стойността на възложената работа може да е определена ориентировъчно или да е определима, като с оглед принципа за еквивалентност на насрещните престации, дължими от страните за заплащане в посочената хипотеза подлежат фактически извършените работи по действителни цени, стойността на които, при необходимост, може да бъдат установена с помощта на вещи лица - по арг. от чл. 266, ал. 2 ЗЗД.

Извършването от ищеца на посочената в исковата молба работа за ответника, сочи на облигационни отношения помежду им с източник граждански договор, близък по характеристика с договора за изработка. Извършената работа е приета от ответника и за нея той дължи на ищеца възнаграждение , а предявеният иск е по чл.79 ал.1 от ЗЗД ,във връзка с чл. 266, ал. 1 ЗЗД за незаплатена цена на извършената работа.

Районен съд Т. се е произнесъл по непредявен иск, поради което обжалваното решение следва да бъде отменено и делото се върне за ново разглеждане от друг състав на предявения иск.

По изложените съображения и на основание чл.270 ал.3 изр.3-то от ГПК
,СЪДЪТ

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение №39/06.06.2022 год. по гр.д.№20213250100369 /2021 год. на Районен съд Т., постановено по непредявени иски по чл. 259 ал.1 предложение 2-ро от КТ от Ю. Б. П. ЕГН ***, гр. Т., *** срещу О.-Т., ЕИК *** , с адрес гр. Т., *** за изплащане на трудово възнаграждение в размер на 3 638.43 лв. за вътрешно заместване на основание издадени от *** на О. гр. Т. заповед 201/30.03.2020 год.; заповед 202/30.03.2020 год.; заповед 251/08.05.2020 год.; заповед 296/ 02.06.2020 год. и заповед 5176/ 30.09.2020 год. и ВРЪЩА ДЕЛОТО на Районен съд Т. за произнасяне по предявените от Ю. Б. П. ЕГН ***, гр. Т., *** срещу О.-Т., ЕИК *** , с адрес гр. Т., *** осъдителни иски по чл. 79 ал.1 от ЗЗД, във връзка с чл.266 ал.1 от ЗЗД ,във връзка с чл.258 от ЗЗД за сумата от 3 638.43 лв., съставляваща възнаграждение за изпълнена работа по договор за пазене , охрана и дежурство на обекти на О. гр. Т. за времето от 13.04.2020 год. до 21.04.2020 год. ,вкл.; от 24.04.2020 год. до 04.05.2020 год. ,вкл.; от 11.05.2020 год. до 11.06.2020 год. , вкл.; от 14.06.2020 год. до 20.07.2020 год. ,вкл. и от 02.10.2020 год. до 23.10.2020 год. ,вкл.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____